

05.03.2006.

VOĆE I POVRĆE

Vol.3, Broj 8.

**Ministarstvo poljoprivrede ,
šumarstva i vodoprivrede
Republike Srbije**

**Izveštaj pripremio : Institut
za primenu nauke u poljo-
privredi**

Email:
office@stips.minpolj.sr.gov.yu

telefon:
011-
3616283

8

www.stips.minpolj.sr.gov.yu

Porast cena jabuke i južnog voća

1

Povrće - nedeljni pregled

2

Pregled cena voća i povrća

3-5

Cene voća i povrća u Hrvatskoj

6

Malina "Polana" i kod nas

7

Na zelenim pijacama porast cena jabuka Greni Smit i Zlatni Delišeš. Porast cena južnog voća

Zelene pijace: U odnosu na prošlu nedelju, najviše su poskupele jabuke Greni Smit koje su se po višim cenama prodavale na zelenim pijacama u Kraljevu, Loznici, Vranju, Zaječaru, Kikindi i beogradskoj pijaci Kalenić. Zlatni Delišeš je

poskupeo na beogradskim pijacama Kalenić i Skadarlija i na zelenim pijacama u Kraljevu, Smederevu i Pančevu. Cene Jonagolda su više na pijacama u Zaječaru i Kikindi, a niže u Kraljevu i Pirotu. Ajdared je skuplji na pijacama u Kraljevu, Vranju i Zrenjaninu, a jeftiniji na pijaci u Pirotu. Cene jabuka Gloster i Mucu su uglavnom na nivou od prošle nedelje. Cene ostalih jabuka koje se nalaze u ponudi su uglavnom na nivou od prošle nedelje, uz porast cena na pijacama u Kraljevu i Zaječaru i pad cena u Vranju.

U odnosu na prošlu nedelju, kruške su poskupele na beogradskim pijacama Kalenić i Skadarlija i na zelenim pijacama u Kragujevcu, Kraljevu, Novom Sadu i Subotici, a pojeftinile u Pirotu i Smederevu.

Od južnog voća u prošloj nedelji najviše su poskupele banane i pomorandže. Banane su poskupele na zelenim pijacama u Nišu, Smederevu, Pančevu i beogradskim pijacama Kalenić i Skadarlija. Cene pomorandži su više na pijacama u Kragujevcu, Nišu, Smederevu, Kikindi i beogradskim pijacama Kalenić i Skadarlija, a cene limuna su uglavnom na nivou od prošle nedelje, uz blago poskupljenje na pijacama u Smederevu i Subotici i pad cena na pijacama u Zaječaru i Kikindi. Cene

mandarina su više na pijacama u Kraljevu i Pirotu, a niže na beogradskim pijacama Kalenić i Skadarlija i na zelenoj pijaci u Nišu.

Cene oraha uglavnom stagniraju na nivou od prošle nedelje, uz blagi porast cena na pijaci u Kikindi i pad cena na pijaci u Pančevu. Cene lešnika su niže na beogradskoj pijaci Kalenić i zelenoj pijaci u Zaječaru, a više na pijaci u Kikindi.

Nastavak na str. 2.

VESTI

Izmrzlo 5-10% jabuka - U Srbiji je voće prezimilo bez većih posledica i voćari mogu da očekuju veoma rodnu godinu, izjavio je profesor Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu dr Zoran Keserović. 'Veće štete pretrpeli su zasadi breskve i kajsije u centralnoj i južnoj Srbiji, a u Vojvodini je oštećeno od pet do 10 odsto jabuka', ocenio je Keserović na konferenciji za novinare, dodajući da to neće bitnije uticati na prinose. On je podsetio da je u Vojvodini lane ubrano 80.000 tona jabuka, od čega je značajna količina izvezena u Rusiju.

"Ajdared" iz Topole u Rusiji - Udruženje voćara "Domaćin" iz Topole isporučilo je ruskom tržištu 100 tona jabuka sorte "ajdared", po ceni od 28 dinara za kilogram, čime su smanjene zalihe tog voća u oplenačkom, po voću poznatom kraju. Voćari u Topoli očekuju da će i preostalih 200 do 300 tona jabuka biti negde "udomljeno". Ovo je samo još jedan u nizu primera da se dobar deo domaće proizvodnje jabuke plasira na Rusko tržište, po odličnim cenama.

POVRĆE - NEDELJNI PREGLED

Zelene pijace

Većih promena u ponudi i tražnji za crnim lukom ove nedelje na našim zelenim pijacama nije bilo, pri čemu je prodajna cena varirala u intervalu od 25-50 din/kg.

Šarenilo ponude belim lukom na našim zelenim pijacama uslovalo je raznolikost cene koja se kretala u intervalu od 110-200 din/kg. Po najnižoj ceni od 110 din/kg se prodavao u Kikindi dok se po nešto višoj ceni od 200 din/kg prodavao u Beogradu i Vranju.

Raznolika ponuda i tražnja paradajza uslovala je cenovnu šarenolikost koja se ove nedelje kretala u intervalu od 150-200 din/kg, sa najnižom cenom na zelenim pijacama u Kragujevcu, Vranju, N. Sadu, Pančevu, S. Mitrovici 150 din/kg, a nešto višom cenom u Subotici 200 din/kg.

Cena belog krompira ove nedelje je varirala u intervalu od 20-40 din/kg, sa nešto nižom cenom od 20 din/kg u Zaječaru i nešto višom cenom na Beogradskim zelenim pijacama, Kikindi i novom Sadu gde je prodajna cena bila 40 din/kg.

Veoma raznolika ponuda i tražnja za keljom pupčarom imala je veliki uticaj na široko variranje cene u intervalu od 100-250 din/kg, sa najnižom cenom od 100 din/kg u Zaječaru, S. Mitrovici i Zrenjaninu i nešto višom u Smederevu 250 din/kg.

Beli pasulj se ove nedelje mogao kupovati po različitim cenama koje su se kretale u intervalu od 100-180 din/kg, sa najnižom cenom u Somboru, Subotici i Zrenjaninu 100 din/kg i nešto višom cenom na Beogradskim zelenim pijacama 180 din/kg.

Cena šampinjona je ove nedelje varirala u intervalu od 130-200 din/kg sa najnižom prodajnom cenom u Smederevu i S. Mitrovici 130 din/kg i nešto višoj u Pirotu 200 din/kg.

Kvantaške pijace

Većih promena u ponudi i tražnji crnog luka na našim kvantaškim pijacama ove nedelje nije bilo, što je rezultiralo stagnacijom cene. Cena po kojoj se ove nedelje mogao kupovati se kretala u intervalu od 20-25 din/kg.

Ove nedelje je zabeležena nešto slabija ponuda belog luka na kvantaškoj pijaci u Subotici sa prodajnom cenom od 100 din/kg, što je u odnosu na predhodnu nedelju više za 10 din/kg, i znatno višom cenom u Beogradu gde se prodavao po znatno višoj ceni od 150 din/kg.

Nešto slabija ponuda paradajza ove nedelje zabeležena je na kvantaškoj pijaci u Beogradu sa prodajnom cenom od 120 din/kg, što je u odnosu na proteklu nedelju više za 10 din/kg i nešto nižom cenom u Novom Sadu gde je prodajna cena bila 110 din/kg.

U odnosu na proteklu nedelju cena belog krompira stagnira. Cena po kojoj se prodavao se kretala u intervalu od 20-23 din/kg, sa nešto višom cenom od 23 din/kg u Beogradu, Kraljevu i Subotici i nižom cenom od 20 din/kg u Nišu.

Cena crvenog krompira ove nedelje se kretala u intervalu od 20-22 din/kg sa najnižom cenom u Kraljevu, Nišu i Novom Sadu 20 din/kg i nešto višom cenom od 22 din/kg u Beogradu i Subotici.

Cena belog pasulja ove nedelje se kretala u intervalu od 80-140 din/kg, sa nešto nižom cenom od 80 din/kg u Nišu i Subotici i znatno višom cenom od 140 din/kg u Beogradu.

Slabija ponuda i tražnja kelja pupčara ove nedelje što je rezultiralo njegovim porastom cene za 10 din/kg sa prodajnom cenom u od 110 din/kg u Beogradu i Novom Sadu.

Porast cena na kvantaškoj pijaci u Beogradu. Pad cena jabuka na kvantaškim pijacama u Novom Sadu i Subotici

Nastavak sa str 1.

Na kvantaškoj pijaci u Beogradu, u odnosu na prošlu nedelju, beležimo poskupljenja. Poskupele su jabuke Gloster, Greni Smit i Melroze. Takođe, više su cene krušaka, mandarina i pomorandži. U

Kraljevu su poskupele pomorandže, limun i orah a niže su cene jabuka Jonagold i Zlatni Delišeš.

U Nišu su poskupele pomorandže, orah i jabuke, a ostale cene su na nivou od prošle nedelje. Na kvantaškoj pijaci u Novom Sadu niže su cene jabuka Zlatni Delišeš, Gloster, Greni Smit, Jonagold i Mucu, a poskupeo je limun. U Subotici skuplje su banane i limun a pojeftinile su jabuke Ajdared, Zlatni Delišeš i Greni Smit.

Cene voća i povrća - kvantitativne cijene u Srbiji za period 20-26.02.2006. godine

Jedinica mere din/kg	Centralna Srbija				Vojvodina	
	Beograd	Kraljevo	Niš	Novi Sad	Subotica	
Banana (Bannana)	70	70	60	65	68	
Grejfrut (Grapefruit)	75	65	---	70	80	
Jabuka -ajdared (Apples-Idared)	30	25	27	28	25	
Jabuka-Delises zlatni (Apples-Golden Delicious)	40	23	---	35	25	
Jabuka-Gloster (Apples-Gloster)	40	---	---	35	---	
Jabuka-Greni Smit (Apples-Greny Smith)	40	25	28	35	25	
Jabuka-Jonagold (Apples-Jonagold)	35	22	---	35	---	
Jabuka-Melrouz (Apples-Melrose)	30	25	---	35	---	
Jabuka-Mucu (Apples-Mutsu)	40	25	---	35	---	
Kivi (Kiwi)	90	80	80	80	80	
Kruška-ostala (Pear-other)	70	25	---	70	---	
Limun (Lemon)	65	65	70	65	70	
Mandarina (Tangerine)	75	70	70	70	---	
Orah (Nuts)	400	380	360	400	---	
Pomorandza (Orange)	55	50	45	48	50	

Jedinica mere	Centralna Srbija				Vojvodina	
	Beograd	Kraljevo	Niš	Novi Sad	Subotica	
Cvekla (Beet - red)	25	25	20	20	---	
Karfiol (Cauliflower)	150	---	---	150	---	
Kelj (Savoy)	35	---	---	35	---	
Kelj pupcar (Brussels sprouts)	110	---	---	110	---	
Krastavac-salatni (Cucumber for salad)	200	---	---	200	---	
Krompir-beli (Potato - White)	23	23	20	22	23	
Krompir-crveni (Potato - Red)	22	20	20	20	22	
Kupus (Cabbage)	35	25	25	25	30	
Luk-beli (Garlic)	150	140	100	120	100	
Luk-crni (Onion)	22	25	20	20	20	
Paprika-babura (Pepper-Bell)	220	---	---	200	---	
Paprika-šilja (Pepper-Long shaped)	200	---	---	---	---	
Paradajz (Tomato)	120	---	---	110	---	
Pasulj - beli (Beans - white)	140	120	80	130	80	
Praziluk (Leek)	65	85	70	70	---	
Šargarepa (Carrot)	40	40	35	40	40	
Spanac (Spinach)	120	80	70	100	---	

Cene povrća - zelene pijace u Srbiji za period 20-26.02.2006. godine

Jedinica mere (din / kg)	CENTRALNA SRBIJA										VOJVODINA					DOMINANTNE CENE						
	Beograd Kalenić	Beograd Skadarlija	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	SRBIJA	CENTRALNA SRBIJA	VOJVODINA	
Cvekla (Beet - red)	50	50	---	30	40	40	40	40	40	25	20	30	---	40	30	30	---	30	40	40	30	
Karfiol (Cauliflower)	300	300	---	150	---	200	---	---	---	250	---	100	150	250	250	---	150	---	---	150	300	150
Kelj (Savoy)	50	50	---	120	---	70	60	---	---	100	---	60	60	50	60	50	60	---	80	60	50	60
Kelj pupcar (Brussels sprouts)	160	160	---	---	---	---	---	---	---	250	---	100	---	160	150	140	100	170	100	160	160	100
Krastavac-salatni (Cucumber for salad)	300	250	---	250	---	250	---	200	---	250	250	250	---	---	300	250	---	220	---	250	250	---
Krompir-beli (Potato - White)	40	40	---	25	35	30	30	30	30	30	25	20	40	40	30	30	---	25	30	30	30	
Krompir-crveni (Potato - Red)	40	35	---	25	30	25	25	30	30	30	25	20	30	35	25	30	25	25	25	25	25	25
Kupus (Cabbage)	50	50	---	40	40	40	40	60	50	40	50	40	40	40	50	40	40	40	40	40	40	40
Luk-beli (Garlic)	200	200	---	150	180	140	150	150	150	140	200	150	110	150	150	120	120	120	150	150	150	120
Luk-cmi (Onion)	50	50	---	30	35	30	30	30	30	30	40	30	35	30	30	25	30	25	30	30	30	30
Paprika-babura (Pepper- Bell)	300	300	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	300	500	---	---	100	---	300	300	---
Paprika-šilja (Pepper-Long shaped)	300	300	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	250	---	---	---	---	300	300	---
Paradajz (Tomato)	170	160	---	150	---	200	---	170	---	160	150	180	---	150	150	---	150	150	---	150	170	150
Pasulj - beli (Beans - white)	180	180	---	130	150	150	120	100	150	130	120	120	---	140	120	100	110	100	100	120	150	100
Praziluk (Leek)	100	100	---	50	120	110	100	120	80	80	100	25	---	100	120	70	90	120	80	100	100	120
Šargarepa (Carrot)	80	70	---	50	60	50	50	60	60	50	60	60	45	70	70	50	60	50	50	50	60	50
Spanac (Spinach)	150	150	---	80	150	150	100	150	---	200	100	60	80	140	200	160	150	140	160	150	150	140

Cene voća - zelene pijace u Srbiji za period 20-26.02.2006. godine

Jedinica mere (din/kg)	CENTRALNA SRBIJA										VOJVODINA					DOMINANTNE CENE						
	Beograd Kalenić	Beograd Skadarlija	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	SRBIJA	CENTRALNA SRBIJA	VOJVODINA
Banana (Bannana)	90	75	---	75	80	70	80	80	85	90	80	75	80	80	80	80	80	70	75	80	80	80
Grejfrut (Grapefruit)	100	90	---	90	100	100	110	90	---	100	80	80	90	100	100	100	100	90	90	100	100	90
Jabuka -ajdared (Apples-Idared)	50	40	---	30	40	30	40	35	30	30	35	35	30	40	30	40	30	30	35	30	30	30
Jabuka-Delises zlatni (Apples-Golden Delicious)	70	60	---	40	40	40	---	35	40	60	40	35	35	60	50	---	35	35	40	40	40	35
Jabuka-Gloster (Apples-Gloster)	60	50	---	---	40	---	---	40	---	---	---	35	35	60	---	---	---	---	35	35	40	35
Jabuka-Greni Smit (Apples-Grenny Smith)	70	50	---	25	40	40	40	40	40	40	35	50	40	60	50	---	35	40	35	40	40	40
Jabuka-Jonagold (Apples-Jonagold)	60	50	---	30	25	---	---	35	40	35	40	40	40	60	40	50	35	35	30	40	40	40
Jabuka-Melrouz (Apples-Melrose)	---	---	---	30	30	30	---	35	30	35	---	---	40	60	---	40	---	---	40	30	30	40
Jabuka-Mucu (Apples-Mutsu)	70	50	---	---	---	---	---	35	40	40	40	---	35	60	---	40	---	50	---	40	40	---
Kivi (Kiwi)	130	120	---	120	100	90	100	100	100	110	100	110	90	100	120	120	100	80	100	100	100	100
Kruška-ostala (Pear-other)	150	110	---	40	60	---	---	70	---	100	130	140	---	100	---	---	---	130	---	100	---	---
Limun (Lemon)	90	80	---	80	80	70	80	80	90	80	80	70	70	80	80	80	60	80	70	80	80	80
Mandarina (Tangerine)	100	90	---	80	90	80	90	85	80	100	80	100	---	100	70	---	90	80	70	80	80	70
Orah (Nuts)	450	400	---	350	400	450	400	400	350	300	500	400	470	450	350	400	320	450	450	400	400	450
Pomorandza (Orange)	70	65	---	60	60	60	70	60	70	70	60	50	60	70	60	60	60	60	55	60	60	60

Komparativni prikaz cena voća i povrća u Hrvatskoj i Srbiji za period 20-26.02.2006. godine

Zelene pijace

Kvantaške pijace

Proizvodi	Hrvatska		Zagreb		Beograd
	kn/kg	din/kg	kn/kg	din/kg	
jabuka ajdared-apple Idared kg	6,56	78,46	---	---	50,00
jabuka jonagold-apple Jonagold kg	8,00	95,68	---	---	60,00
jabuka- zlatni delišes -apple Gold delishes kg	7,96	95,20	---	---	70,00
jabuka Granny Smith - apple Granny Smith kg	8,44	100,94	---	---	70,00
kruške-pear kg	15,22	182,03	13,00	155,48	150,00
kiwi-kiwi kg	13,78	164,81	12,50	149,50	130,00
mandarina-tangerine kg	8,27	98,91	9,00	107,64	100,00
pom orandža-orange kg	8,39	100,34	9,00	107,64	70,00
limun-lemon kg	10,12	121,04	10,50	125,58	90,00
grejfrut-grapefruit kg	11,97	143,16	11,00	131,56	100,00
banana-banana kg	7,46	89,22	7,00	83,72	90,00
paradajz-tomato kg	16,88	201,88	16,00	191,36	170,00
paprika šilja-pepper long shaped kg	22,83	273,05	---	---	300,00
paprika babura-pepper round shaped kg	24,61	294,34	---	---	300,00
paprika ostalo - pepper other kg	23,18	277,23	21,25	254,15	350,00
patlidžan-eggplant kg	20,17	241,23	20,00	239,20	300,00
krastavci saladni-cucumber large for salad kg	20,92	250,20	16,75	200,33	300,00
luk crni (crveni)-onion kg	4,83	57,77	5,25	62,79	50,00
luk beli-garlic kg	14,84	177,49	17,50	209,30	200,00
kupus -cabbage white kg	5,32	63,63	6,00	71,76	50,00
kelj-savoy cabbage kg	7,68	91,85	8,50	101,66	50,00
šargarepa-carrot kg	8,19	97,95	9,00	107,64	80,00
karfiol-cauliflower kg	13,36	159,79	16,00	191,36	300,00
pasulj beli - bean white kg	15,37	183,83	20,00	239,20	180,00
pasulj šareni - bean cream kg	13,36	159,79	---	---	140,00
krompir-potato kg	3,00	35,88	3,50	41,86	40,00
šampioni-champignon kg	21,44	256,42	18,00	215,28	160,00
spanać-spinach kg	17,46	208,82	20,00	239,20	150,00

Proizvodi	Hrvatska		Zagreb		Beograd
	kn/kg	din/kg	kn/kg	din/kg	
jabuka ajdared-apple Idared kg	4,24	50,71	3,75	44,85	30,00
jabuka jonagold-apple Jonagold kg	5,35	63,99	6,50	77,74	35,00
jabuka- zlatni delišes -apple Gold delishes kg	5,40	64,58	4,75	56,81	40,00
jabuka Granny Smith - apple Granny Smith kg	6,53	78,10	5,50	65,78	40,00
kruške-pear kg	10,27	122,83	9,50	113,62	70,00
kiwi-kiwi kg	8,88	106,20	10,00	119,60	90,00
mandarina-tangerine kg	4,75	56,81	5,00	59,80	75,00
pom orandža-orange kg	5,80	69,37	6,25	74,75	55,00
limun-lemon kg	6,52	77,98	7,25	86,71	65,00
grejfrut-grapefruit kg	8,26	98,79	9,00	107,64	75,00
banana-banana kg	6,02	72,00	6,50	77,74	70,00
paradajz-tomato kg	10,36	123,91	11,50	137,54	120,00
paprika šilja-pepper long shaped kg	14,38	171,98	16,50	197,34	200,00
paprika babura-pepper round shaped kg	16,58	198,30	16,25	194,35	220,00
paprika ostalo - pepper other kg	14,25	170,43	---	---	---
patlidžan-eggplant kg	14,94	178,68	15,00	179,40	220,00
krastavci saladni-cucumber large for salad kg	15,68	187,53	15,50	185,38	200,00
luk crni (crveni)-onion kg	3,04	36,36	2,75	32,89	22,00
luk beli-garlic kg	8,23	98,43	8,00	95,68	150,00
kupus -cabbage white kg	3,58	42,82	4,25	50,83	35,00
kelj-savoy cabbage kg	3,95	47,24	4,00	47,84	35,00
šargarepa-carrot kg	5,02	60,04	4,50	53,82	40,00
karfiol-cauliflower kg	7,66	91,61	8,75	104,65	150,00
pasulj beli - bean white kg	11,71	140,05	12,50	149,50	140,00
pasulj šareni - bean cream kg	11,13	133,11	14,50	173,42	110,00
krompir-potato kg	1,79	21,41	1,75	20,93	22,00
šampioni-champignon kg	18,77	224,49	16,75	200,33	160,00
spanać-spinach kg	11,82	141,37	13,50	161,46	120,00

Malina "Polana" i kod nas

"Polana" se lako gaji, ne zahteva velika ulaganja, posebno zato što se gaji bez naslona. Redovno i dobro rađa, a plodovi dugo zadržavaju svežinu i zbog vremena sazrevanja lako nalaze put do potrošača. Proizvodnja gotovo nezamisliva bez navodnjavanja.

Krajem jula sazrevaju prvi plodovi maline i počinje berba, a posao se ne prekida sve do prvih mrazeva. Na bujnim i uspravnim izdancima istovremeno se pojavljuju cvetovi, formiraju zeleni plodovi i ubiraju zreli. A kada pozna jesen ostavi tragove na biljkama, one se jednostavno pokose da bi na npleće ponovo krenule.

Navedeni podaci zvuče neverovatno. Ipak, da je sve to tačno uverili smo se u Đurđevu, selu nadomak Novog

Sada. Zasad su podigli Siniša Stanojević, Vlada Kuhar i Jozef Pakulski. Pre tri godine na blizu četiri hektara posadili su "polanu", poljsku sortu maline. Stvorena je ukrštanjem "hertidža" i "zeve jesenje". U našoj zemlji prava je retkost.

Siguran rod bez velikih ulaganja

- Polanu smo izabrali jer se lako gaji - objašnjava Siniša Stanojević. - Takođe, ne zahteva velika ulaganja, posebno zato što se gaji bez naslona. Redovno i dobro rađa, a plodovi dugo zadržavaju svežinu i zbog vremena sazrevanja lako nalaze put do potrošača.

Odovara joj plodno, rastresito, propustljivo, što čistije i ravno zemljište. Treba da je blago kiselo, s najmanje tri odsto humusa, četiri miligrama fosfora, isto toliko magnezijuma i 12-18 miligrama kalijuma na sto grama vazdušno suve zemlje. Optimala pH vrednost je 5,5-6,5. Veliki je ljubitelj vode, pa je proizvodnja gotovo nezamisliva bez navodnjavanja.

Sadi se u jesen ili na poleće. Ovde se primenjuje jesenja sadnja, jer je prijem sadnica gotovo stopostotni. Dobri predusevi su kukuruz, strna žita i mahunarke. Nisu pogodni paradajz, krompir, paprika i jagoda, zbog mogućnosti prenošenja bolesti koju izaziva gljiva verticilijum.

Zemljište se priprema nekoliko meseci pre sadnje. Obavezno se analizira sadržaj najvažnijih hranljivih elemenata i dodaju samo oni koji nedostaju. Posle skidanja preduseva, totalnim herbicidima unište se korovi, a potom se tlo podriva na 70-90 centimetara dubine i dodaju potrebna hraniva.

Stajnjak je obavezan, čak i ako humusa ima dovoljno. Po hektaru se rastvri oko 50 tona i duboko zaore. Pre sadnje zemljište se dobro usitni i poravna jer neravnine otežavaju sađenje i omogućavaju da se izdanci kose na odgovarajuću, istu visinu.

Pripremljene sadnice sade se centimetar dublje nego što su bile rasadniku. Međuredni razmak je tri, a u redu pola metra. Jamići duboki petnaestak centimetara kopaju se ašovom. Koren se pravilo rasporedi i pokrije

zemljom, koja se povremeno sabija. Na kraju, sadnice se skrate osnove i zemljište ponovo poravna.

S kretanjem vegetacije počinje i razvoj mladih izdanaka. Najvažniji, gotovo jedini posao je obrada zemljišta. Međuredni prostor se frezira, a u redu okopava, kad god se trava pojavi. Herbicidi se koriste tek u druoj ili trećoj godini. Ako nema dovoljno padavina, obavezno je navodnjavanje. Sistem "kap po kap" obezbeđuje dovoljno vode.

Istovremeno ima cvetove i plodove

Bez obzira na to da li je sadena u jesen ili proleće, "polana" prorodi u prvoj godini, a prinos pokriva troškove sadnica i radne snage. Prvi cvetovi pojavljuju se kada izdanak dostigne najveću višnju, oko 150 centimetara. Cvetanje počinje od vrha biljke i traje sve do kasne jeseni. Zato ova malina uvek ima cvetova, zrelih i zelenih plodova. Pun rod postiže u drugoj godini.

Plodovi sazrevaju krajem jula ili početkom avgusta. Beru se svaki drugi ili treći dan. Istovremeno se klasiraju i pakuju u specijalne kutije. Boju, ukus i miris zadržavaju nekoliko dana.

Posle prvog mraza izdanci se suše i tada prestaje berba. Ostave se petnaestak dana da se sokovi "smire" i potom pokose, odnosno odstrane do zemlje. Ponovo se radi analiza zemljišta i dodaju samo one hranjive materije koje mu nedostaju. Nastavlja se i obrada.

"Polana" je odlične rodnosti. Ako je posađena na odgovarajućem zemljištu i dobro negovana, po hektaru može da se ubere preko dvanaest tona. Plodovi su konični, tamnocrveni, ukusni kad su sveži, ali pogodni i za preradu.

Minimalna zaštita

- Jedan izdanak "polane" u prvoj vegetaciji daje do osam novih biljaka - kaže Vlada Kuhar. - Svake godine taj broj se udvostruči. Međutim, optimalno je da u punoj rodnosti na dužnom metru bude dvadesetak biljaka. Zato se još u toku berbe proređuju izdanci s kojih je ubrano najmanje 70 odsto roda.

- Po otpornosti prema bolestima i štetočinama ova sorta se ne razlikuje od drugih - napominje Jozef Pakulski, inače stručnjak koji je u Poljskoj stekao bogato iskustvo u gajenju "polane". - Međutim, zaštita je minimalna, jer se košenjem izdanaka smanjuju uslovi za pojavu bolesti i štetočina. Takođe, u blizini malinjaka nema izvora zaraze. Zato su dovoljna tri prskanja, uglavnom preventivna. Prvo kada izdanci izrastu 30 centimetara, drugo kada imaju 90 centimetara, a treće na početku cvetanja. Posle odsecanja izdanaka ne postoji rizik od izmrzavanja. Rodnost ove maline počinje da opada posle petnaest godina. Tada se krči i ustupa mesto odgovarajućim usevima.

Na isto zemljište vraća se tek posle tri - četiri godine.

Snežana Malinović, Poljoprivreda.info